

ΜΕΤΡΑ ΠΡΟΛΗΨΗΣ ΚΑΙ ΕΛΕΓΧΟΥ ΤΗΣ ΔΙΑΣΠΟΡΑΣ ΤΟΥ COVID 19 ΣΕ ΚΛΕΙΣΤΕΣ ΔΟΜΕΣ ΦΙΛΟΞΕΝΙΑΣ ΚΑΙ ΣΕ ΜΟΝΑΔΕΣ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ ΗΛΙΚΙΩΜΕΝΩΝ

Οδηγίες Καθημερινής Πρακτικής Αύγουστος 2020

Λόγω της εξαιρετικά ευπαθούς ομάδας ατόμων που διαμένουν στις μονάδες φροντίδας ηλικιωμένων, η εφαρμογή των μέτρων πρόληψης της διασποράς του νέου κορωνοϊού SARS-CoV 2 από προσωπικό και φιλοξενούμενους είναι κρίσιμης σημασίας για την επιβίωση των ηλικιωμένων.

Ο σχεδιασμός για τη λειτουργία των δομών στη φάση αυτή της πανδημίας θα πρέπει να στοχεύει στα ακόλουθα:

- **να αποφευχθεί η είσοδος του ιού στη δομή**
- **να γίνει σύντομα ο εντοπισμός των ύποπτων κρουσμάτων**
- **να σταματήσει η μετάδοση μέσα στη δομή**

και να περιλαμβάνει απαραίτητα δράσεις που θα σχετίζονται με:

1. **Την ταχεία αναγνώριση και διαχείριση ασθενών με COVID19 (φιλοξενούμενοι και προσωπικό).**
2. **Τη διαχείριση επισκεπτηρίου και συμβουλευτικού μη μόνιμου προσωπικού.**
3. **Την προμήθεια και επάρκεια απαραίτητων υλικών.**

4. Την εκπαίδευση και κατάρτιση του προσωπικού με στόχο την αύξηση της συμμόρφωσής του στην εφαρμογή των απαραίτητων μέτρων πρόληψης και ελέγχου.

Στην επίτευξη των παραπάνω κρίνεται απαραίτητος ο ορισμός ενός ή περισσότερων ατόμων που θα εκπαιδευτούν ή που διαθέτουν ήδη εκπαίδευση στον έλεγχο των λοιμώξεων για την σωστή εφαρμογή στη δομή ενός προγράμματος πρόληψης και ελέγχου λοιμώξεων, ειδικά σε δομές με φιλοξενία >100 ατόμων.

Βασικές αρχές που πρέπει να τηρούνται καθόλη τη διάρκεια της πανδημίας σε κλειστές δομές και ειδικά σε δομές που διαμένουν ηλικιωμένοι, ανεξάρτητα από το επίπεδο διασποράς του ιού στην κοινότητα είναι οι ακόλουθες:

1. Στις δομές φροντίδας ηλικιωμένων διαμένουν μόνο οι φιλοξενούμενοι στη δομή.
2. Για την προστασία του ευάλωτου πληθυσμού αυτών των δομών απαιτείται πολιτική εφαρμογής αυστηρών μέτρων για τον περιορισμό των επισκεπτών και για τη διαχείριση των εργαζομένων που εμφανίζουν συμπτώματα της νόσου.
3. Οι εργαζόμενοι εισέρχονται και εξέρχονται από το κτήριο στην έναρξη και στο πέρας του εργασιακού τους ωραρίου. Απαγορεύεται η προσέλευση εθελοντών και βοηθητικού ή συμβουλευτικού προσωπικού, εκτός κι αν πρόκειται για την αντιμετώπιση επείγουσας κατάσταση ή για υγειονομικούς λόγους.
4. Καθοριστικής σημασίας είναι η ενεργητική επιτήρηση όλων των ατόμων που εισέρχονται στις δομές αυτές για την έγκαιρη αναγνώριση ύποπτων συμπτωμάτων. **Στη περίπτωση εντοπισμού συμπτωματικού ατόμου ή ατόμου που έχει χαρακτηριστεί ως στενή επαφή επιβεβαιωμένου κρούσματος θα πρέπει να απαγορεύεται η είσοδός του στη δομή.**
5. Η εμπειρία διαχείρισης επιδημιών σε αυτές τις δομές έχει δείξει ότι οι φιλοξενούμενοι στους οίκους φροντίδας ηλικιωμένων μπορεί να μην αναφέρουν στους εργαζόμενους τυπικά συμπτώματα της νόσου, ενώ κάποιοι φιλοξενούμενοι

μπορεί να μην αναφέρουν καθόλου συμπτώματα. Γι αυτό το λόγο η ενεργητική επιτήρηση για συμπτωματικούς ασθενείς αφορά και τους φιλοξενούμενους στη δομή, η οποία θα πρέπει να υλοποιείται σε καθημερινή βάση.

6. Η χρήση των απαραίτητων μέτρων ατομικής προστασίας από επισκέπτες, εργαζόμενους και φιλοξενούμενους στη δομή είναι κρίσιμης σημασίας και πρέπει συνεχώς να επισημαίνεται από τους υπεύθυνους της δομής. Τα μέτρα αφορούν την προστασία των ατόμων τόσο κατά τη δραστηριότητά τους μέσα στη δομή όσο και εκτός δομής, όπως για παράδειγμα στις μετακινήσεις των εργαζομένων προς και από τη δομή.

7. Ειδικές σημάνσεις θα πρέπει να βρίσκονται αναρτημένες σε εμφανή σημεία στις εισόδους/εξόδους της δομής καθώς και πίνακες πληροφοριών ώστε όλοι (φιλοξενούμενοι, εργαζόμενοι, επισκέπτες) να μπορούν ανά πάσα στιγμή να ενημερώνονται για όλα τα μέτρα που οφείλουν να λαμβάνουν προς αποφυγή εμφάνισης και μετάδοσης της νόσου.

8. Η καθημερινή καθαριότητα και απολύμανση των επιφανειών της δομής θα πρέπει να είναι σύμφωνη με τις οδηγίες του ΕΟΔΥ.

9. Ο καλός αερισμός των χώρων της δομής είναι πρώτιστης σημασίας για τον περιορισμό της διασποράς του ιού, ενώ τα συστήματα εξαερισμού/κλιματισμού της δομής θα πρέπει να ακολουθούν τις σχετικές οδηγίες του Υπουργείου Υγείας.

ΦΙΛΟΞΕΝΟΥΜΕΝΟΙ ΣΤΗ ΔΟΜΗ

1. Οι φιλοξενούμενοι στη δομή θα πρέπει να διαχωρίζονται χωροταξικά μέσα στο κτήριο σε αυτούς που χρειάζονται ιδιαίτερα αυξημένη φροντίδα και στους περιπατητικούς.

2. Καθημερινά (τρεις φορές ημερησίως) από το υπεύθυνο ιατρικό και νοσηλευτικό προσωπικό της μονάδας θα πρέπει να ελέγχονται όλοι οι φιλοξενούμενοι για εμφάνιση πυρετού ή άλλων συμπτωμάτων συμβατών με COVID 19. Στη περίπτωση εντοπισμού φιλοξενούμενου με συμβατά συμπτώματα COVID 19 θα πρέπει να ενημερώνεται άμεσα ο υπεύθυνος ιατρός της δομής και ο

ασθενής θα πρέπει να απομονώνεται και να αντιμετωπίζεται με τα ενδεικνυόμενα μέτρα, ενώ οι υπόλοιποι φιλοξενούμενοι θα πρέπει να παραμείνουν περιορισμένοι στον προσωπικό τους χώρο.

3. Στη περίπτωση επιβεβαιωμένου κρούσματος θα πρέπει να ενημερώνεται άμεσα ο ΕΟΔΥ στη γραμμή επικοινωνίας για επαγγελματίες υγείας **210-5212054**

4. Οι φιλοξενούμενοι θα πρέπει να είναι ενήμεροι για τη νόσο και τα συμπτώματα, αλλά και για τη στρατηγική αντιμετώπισης στην περίπτωση ύπαρξης κρούσματος της νόσου εντός της δομής και να παροτρύνονται να αναφέρουν στο προσωπικό της δομής οποιοδήποτε σύμπτωμα εμφανίσουν.

5. Οι φιλοξενούμενοι θα πρέπει να ενθαρρύνονται να παραμείνουν στα δωμάτιά τους όσο το δυνατόν περισσότερο και να περιορίζουν τις αλληλεπιδράσεις μεταξύ τους και με το προσωπικό, τη χρήση κοινόχρηστων χώρων ή την έξοδό τους από τη δομή, εκτός κι αν υπάρχει άμεση ιατρική ανάγκη. Όταν εξέρχονται του δωματίου τους και κατά την παραμονή σε κοινόχρηστους χώρους, θα πρέπει χρησιμοποιούν απλή μη ιατρική μάσκα προσώπου και σε έλλειψη αυτής να προμηθεύονται από το προσωπικό ιατρική μάσκα. Οι φιλοξενούμενοι θα πρέπει να ενημερωθούν για τα μέτρα ατομικής προστασίας κυρίως όταν βρίσκονται σε χώρο με άλλα άτομα δηλαδή:

- ✓ την εφαρμογή της υγιεινής των χεριών
- ✓ την τήρηση των αποστάσεων
- ✓ τη χρήση της ιατρικής και μη ιατρικής μάσκας

6. Στην περίπτωση προσωρινής εξόδου από την δομή περιπατητικών ατόμων προτείνεται αυτή να γίνεται μόνο με συνοδεία ατόμου από το προσωπικό της δομής και πάντα με την εφαρμογή των απαραίτητων μέτρων προστασίας.

7. Προτείνεται η ύπαρξη αλκοολούχων αντισηπτικών διαλυμάτων στα δωμάτια των φιλοξενούμενων δίπλα στην είσοδο, ώστε να είναι εφικτή η εφαρμογή της υγιεινής των χεριών όλων των ατόμων που εισέρχονται ή εξέρχονται από το δωμάτιο.

8. Σχετικά με τη σίτιση των φιλοξενούμενων ατόμων συστήνεται η προσφορά γεύματος εντός του δωματίου τους. Στην περίπτωση σίτισης σε κοινόχρηστο χώρο το προσωπικό θα πρέπει να λάβει όλα τα απαραίτητα μέτρα για την αποφυγή

συγχρωτισμού. Αυτό θα επιτευχθεί είτε με αλλαγή του προγράμματος σίτισης, (κυλιόμενο ωράριο ώστε να μην υπάρχει μεγάλος αριθμός των παρόντων στο χώρο του εστιατορίου και να τηρείται η ελάχιστη απόσταση του 1,5 μέτρου).

ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ

- 1.** Το προσωπικό της δομής θα πρέπει να επιτηρεί την υγεία του και στη περίπτωση εμφάνισης συμπτωμάτων του ιδίου ή μέλους της οικογένειάς του να μην προσέρχεται στο χώρο εργασίας του και να επικοινωνεί έγκαιρα με τον υπεύθυνο ιατρό της δομής.
- 2.** Το προσωπικό που εργάζεται στη δομή θα πρέπει κατά την πρωινή προσέλευσή του στο χώρο εργασίας να ελέγχεται από τον υπεύθυνο του προσωπικού για εμφάνιση πυρετού και συμπτωμάτων συμβατών με COVID 19. Εργαζόμενοι με συμβατή συμπτωματολογία (πυρετός, βήχας, φαρυγγίτιδα, ρινική καταρροή, διάρροιες, ανοσμία, θωρακικό άλγος και δύσπνοια) δεν πρέπει να εισέρχονται στη δομή αλλά να περιορίζονται κατ' οίκον σύμφωνα με τις οδηγίες του υπεύθυνου ιατρού και να ελέγχονται για COVID 19.
- 3.** Το προσωπικό που φροντίζει τους φιλοξενούμενους στη δομή θα πρέπει να είναι το άκρως αναγκαίο και συγκεκριμένο για κάθε όροφο του κτηρίου. Θα πρέπει να περιορίζονται στο μέγιστο δυνατό οι εναλλαγές προσωπικού στους ορόφους.
- 4.** Το προσωπικό θα πρέπει να είναι πλήρως εκπαιδευμένο και να παρέχει πληροφορίες στους φιλοξενούμενους σχετικά με τη νόσο, τα συμπτώματα που θα πρέπει να αναφέρουν και τη στρατηγική που θα ακολουθηθεί σε περίπτωση εμφάνισης ύποπτου κρούσματος.
- 5.** Όλο το προσωπικό της δομής θα πρέπει να εκπαιδευτεί στην κατάλληλη εφαρμογή των μέτρων προστασίας (χρήση Ατομικού Προστατευτικού Εξοπλισμού και εφαρμογή Υγιεινής των Χεριών) με ιδιαίτερη έμφαση στα ακόλουθα μέτρα:
 - ✓ Το προσωπικό επιβάλλεται να φορά χειρουργική μάσκα καθόλη τη διάρκεια της εργασίας του στη δομή και ιδιαίτερα όσον αφορά την επαφή του με τους φιλοξενούμενους. Η μάσκα θα πρέπει να εφαρμόζει σωστά στο πρόσωπο του εργαζόμενου και να μην την ακουμπά με τα χέρια του. Η προμήθεια επαρκούς υγειονομικού υλικού θα πρέπει να είναι βασική προτεραιότητα της κάθε δομής.

- ✓ Εφαρμογή της Υγιεινής των Χεριών σύμφωνα με τις οδηγίες του ΕΟΔΥ με ιδιαίτερη έμφαση πριν και μετά από κάθε επαφή με ηλικιωμένο. Γι αυτό το λόγο είναι απαραίτητη η ύπαρξη αλκοολούχων αντισηπτικών διαλυμάτων σε όλους τους ορόφους ώστε να είναι δυνατή η άμεση χρήση τους από το προσωπικό.
- ✓ Τα γάντια θα πρέπει να αλλάζουν από ασθενή σε ασθενή και να εφαρμόζεται αμέσως πριν την εφαρμογή τους και αμέσως μετά την απόρριψή τους Υγιεινή των Χεριών.
- ✓ Απαγορεύεται η χρήση γαντιών σε συνεχή βάση μέσα στο χώρο της δομής. Τα γάντια πρέπει να χρησιμοποιούνται βάσει συγκεκριμένων ενδείξεων. Ο κίνδυνος επιμόλυνσης χεριών και περιβάλλοντος από την συνεχή και ακατάλληλη χρήση τους είναι μεγάλος.

Η χρήση των γαντιών δεν υποκαθιστά την Υγιεινή των Χεριών.

- ✓ Η αυξημένη φροντίδα ηλικιωμένων ατόμων που απαιτεί στενή επαφή ή που εγκυμονεί κίνδυνο εκτόξευσης βιολογικών υγρών (συμπεριλαμβανομένων διαδικασιών δημιουργίας αερολυμάτων) απαιτεί την εφαρμογή από το προσωπικό αδιάβροχης ποδιάς μίας χρήσης και γυαλών οφθαλμικής προστασίας, τα οποία θα πρέπει να απορρίπτονται μετά την ολοκλήρωση της φροντίδας από ασθενή σε ασθενή.
- ✓ **Σε άτομο που διαμένει στη δομή και εμφανίζει λοίμωξη αναπνευστικού, εφαρμόζονται άμεσα όλα τα ενδεικνυόμενα μέτρα ως να είναι θετικός για COVID 19. Ο ασθενής εκτιμάται άμεσα από τον υπεύθυνο ιατρό της μονάδας και ακολουθεί διαδικασία διαγνωστικής προσέγγισης για COVID 19. Μέχρι να ολοκληρωθεί η απομάκρυνσή του από τη δομή και η μεταφορά του σε νοσοκομείο, θα πρέπει να αποφεύγεται η οποιαδήποτε παρέμβαση πρόκλησης αερολύματος, η οποία αυξάνει σημαντικά την έκθεση του προσωπικού στον ιό.**
- ✓ Το προσωπικό θα πρέπει να κρατά τις ενδεικνυόμενες αποστάσεις μεταξύ του αλλά και με τους φιλοξενούμενους στη δομή, όταν δεν υπάρχει ανάγκη παροχής φροντίδας. Αυτό ισχύει για όλους τους κοινόχρηστους χώρους όπως χώρος ανάπαυσης, κουζίνα και αποδυτήρια.

ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΚΑΙ ΦΙΛΟΞΕΝΟΥΜΕΝΩΝ ΓΙΑ COVID 19

- ✓ Νέο προσωπικό που εισέρχεται στη δομή θα πρέπει να έχει υποβληθεί σε έλεγχο για COVID 19 μέχρι και 48 ώρες πριν την είσοδό του στη δομή.
- ✓ Στην περίπτωση μεταφοράς φιλοξενούμενου από άλλο χώρο παροχής υγείας ακολουθείται η διαδικασία σύμφωνα με τη σχετική εγκύκλιο του Υπουργείου Υγείας.
- ✓ Στην περίπτωση φιλοξενίας νέου ατόμου στη δομή συστήνεται ο έλεγχος του για COVID 19 σύμφωνα με την σχετική εγκύκλιο του Υπουργείου Υγείας.
- ✓ Ο εργαστηριακός έλεγχος φιλοξενούμενων και προσωπικού της δομής υλοποιείται απαραίτητα στο πλαίσιο διερεύνησης στενών επαφών επιβεβαιωμένου κρούσματος και ελέγχου της διασποράς του ιού στη δομή.
- ✓ Συστήνεται ο περιοδικός έλεγχος του προσωπικού.

ΕΠΙΣΚΕΠΤΕΣ

1. Το επισκεπτήριο στην παρούσα φάση στις δομές απαγορεύεται με εξαίρεση φιλοξενούμενους σε κρίσιμη ή προθανάτια κατάσταση.
2. Συστήνεται να προωθούνται άλλοι τρόποι επικοινωνίας μεταξύ φιλοξενούμενων και οικείων τους προσώπων όπως επικοινωνία μέσω video κλήσεων και Skype.
3. Στην περίπτωση που κριθεί αναγκαίο να εισέλθει επισκέπτης στην δομή επιβάλλεται να τηρεί όλα τα απαραίτητα μέτρα και κυρίως τη χρήση μη ιατρικής ή ιατρικής μάσκας καθόλη τη διάρκεια της επίσκεψής του στη δομή. Η μάσκα θα πρέπει να εφαρμόζει σωστά στο πρόσωπο του επισκέπτη και να μην την ακουμπά με τα χέρια του. Επίσης θα πρέπει να τηρούνται οι ενδεικνυόμενες αποστάσεις και να εφαρμόζεται η Υγιεινή των Χεριών.
4. Οι επισκέπτες συστήνεται να παρακολουθούν στενά την κατάσταση της υγείας τους και να ενημερώνουν άμεσα το προσωπικό της δομής στην περίπτωση εμφάνισης σχετικών συμπτωμάτων ή επιβεβαίωσής τους ως θετικό κρούσμα, ώστε να γίνεται έλεγχος και στενή παρακολούθηση της υγείας των φιλοξενούμενων, με

τους οποίους ήρθαν σε επαφή, για την έγκαιρη αναγνώριση νέων/ύποπτων περιστατικών.

ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΑΠΟΛΥΜΑΝΣΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

- 1.** Όλοι οι χώροι της δομής (δωμάτια, κοινόχρηστοι χώροι, αποδυτήρια προσωπικού, τραπεζαρία, κουζίνα, γραφεία κ.ά.) θα πρέπει να καθαρίζονται καθημερινά και να απολυμαίνονται σύμφωνα με τις οδηγίες του ΕΟΔΥ.
- 2.** Τα δωμάτια να απολυμαίνονται μεταξύ αλλαγής φιλοξενούμενων.
- 3.** Όλες οι συχνά αγγιζόμενες επιφάνειες (διακόπτες, κάγκελα, πόμοια κ.ά) θα πρέπει να απολυμαίνονται συχνά σε καθημερινή βάση.
- 4.** Τα δωμάτια και οι κοινόχρηστοι χώροι θα πρέπει να αερίζονται επαρκώς διασφαλίζοντας ταυτόχρονα την ασφάλεια των φιλοξενούμενων στη δομή ατόμων και να μην χρησιμοποιείται κεντρικός κλιματισμός.
- 5.** Το προσωπικό καθαριότητας θα πρέπει να κάνει χρήση των απαραίτητων μέτρων προστασίας καθ' όλη τη διαδικασία της καθαριότητας των χώρων όπως επίσης και κατά την συλλογή του ιματισμού των φιλοξενούμενων στη δομή ατόμων.
- 6.** Ο ενδεδειγμένος χώρος παραμονής συμπτωματικών φιλοξενούμενων θα πρέπει να απολυμαίνεται σχολαστικά σύμφωνα με τις οδηγίες του ΕΟΔΥ μετά τη μεταφορά του ατόμου σε άλλη δομή υγείας.
- 7.** Θα πρέπει να αποφεύγεται η χρήση κοινόχρηστου εξοπλισμού και όταν απαιτείται η χρήση του να καθαρίζεται και να απολυμαίνεται από άτομο σε άτομο.
- 8.** Στο χώρο τροφοδοσίας της δομής θα πρέπει να τηρούνται όλα τα απαραίτητα μέτρα υγιεινής από το προσωπικό και κυρίως η χρήση μάσκας και η Υγιεινή των Χεριών. Η διανομή και συλλογή των δίσκων φαγητού θα πρέπει να γίνονται σε διαφορετικά τροχήλατα με τις ενδεικνυόμενη διαδικασία. Τα σκεύη σίτισης θα πρέπει να πλένονται σε υψηλές θερμοκρασίες σε πλυντήριο.
- 9.** Η διαχείριση των αστικών στερεών αποβλήτων (που προσομοιάζουν με τα οικιακά) καθώς και η διαχείριση αποβλήτων που προκύπτουν από ιατρονοσηλευτικές πρακτικές γίνεται σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία περί επικινδύνων αποβλήτων υγειονομικών μονάδων.

ΑΕΡΙΣΜΟΣ - ΚΛΙΜΑΤΙΣΜΟΣ

1. Ο αερισμός των χώρων είναι πολύ σημαντικός για τον έλεγχο της διασποράς του ιού και θα πρέπει να επιδιώκεται τόσο στα δωμάτια των φιλοξενούμενων όσο και στους κοινόχρηστους χώρους.
2. Πριν την έναρξη αλλά και κατά τη διάρκεια της καθαριότητας οι χώροι θα πρέπει να αερίζονται πολύ καλά και να μην λειτουργούν τα κλιματιστικά συστήματα.
3. Ο κλιματισμός των χώρων της δομής θα πρέπει να είναι σύμφωνος με τις σχετικές οδηγίες του ΥΥ.

ΕΠΑΡΚΕΙΑ ΥΛΙΚΩΝ

Η δομή θα πρέπει να εξασφαλίσει την ύπαρξη των απαραίτητων υλικών για την εφαρμογή των μέτρων πρόληψης και ελέγχου :

- ✓ ιατρικές και μη ιατρικές μάσκες,
- ✓ μάσκες υψηλής προστασίας (FFP3,FFP2,N95)
- ✓ αλκοολούχα αντισηπτικά διαλύματα και υγρά σαπούνια για την εφαρμογή της Υγιεινής των Χεριών,
- ✓ ιατρικά γάντια,
- ✓ γυαλιά οφθαλμικής προστασίας,
- ✓ ποδιές αδιάβροχες μίας χρήσης,
- ✓ απορρυπαντικά και απολυμαντικά σκευάσματα επιφανειών